

JÄMIJÄRVEN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2018 ARVIOINTI-KERTOMUS

SISÄLLYSLUETTELO:

LAUTAKUNNAN TOIMINTA.....	2
Kokoonpano.....	2
Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet	2
Yhteys tilintarkastajaan	3
Toimintamuodot.....	3
TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TULOKSELLISUUDEN JA TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN ARVIOINTI.....	4
Talouden tasapainotuksen toteutuminen.....	4
Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.....	4
Toiminnan tuloksellisuus ja tarkoituksenmukaisuus:.....	4
Koko kuntaa koskevat taloudelliset tavoitteet.....	5
Kuntakonserni	5
YHTEENVETO.....	6

LAUTAKUNNAN TOIMINTA

Kokoonpano

Kuntalain 121.1§:n mukaan kunnanvaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 19.6.2017 valinnut tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

<u>Varsinainen jäsen</u>		<u>Henk.koht.varajäsen</u>	
Erkki Rudenberg	(4)	Riina Lehmussalmi	(0)
Kristiina Kotaoja	(2)	Hannu Rajakallio	(2)
Leena Koivunen	(4)	Ilkka Hyttinen	(0)
Rainer Rajamäki	(4)	Marjatta Hyttinen	(0)

Suluissa on esitetty osallistumiskerrat kokouksiin. Kokouksia on ollut 4 kpl.

Kunnanvaltuusto on 20.3.2018 myöntänyt eron Johanna Lahdelle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä. Kunnanvaltuusto valitsi Johanna Lahden tilalle tarkastuslautakunnan jäseneksi Leena Koivusen (KV 12§/2018).

Kunnanvaltuusto on 29.4.2019 todennut, että Kristiina Kotaoja on 4.3.2019 menettänyt vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan. Kunnanvaltuusto valitsi Kristiina Kotaojan tilalle tarkastuslautakunnan jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi Josefiina Koivusen.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä on ollut seuraavat ns. pysyvät esteellisyydet. Erkki Rudenberg on ollut teknisen lautakunnan varajäsen 17.12.2018 asti. Esteelliset jäsenet eivät ole osallistuneet tarkastuslautakunnan toimintaan siltä osin, kun on käsitelty esteellisyyden aiheuttaneen toimielimen toimintaa.

Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kunta täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Jos kunnan taseessa on alijäämää, tulee tarkastuslautakunnan arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä (KunL121§).

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita (KunL 121.5§).

Yhteys tilintarkastajaan

Kunnan tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT Vesa Keso.

Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja hallintosäännön edellyttämiä asioita tilivuodelta 2018 vuosille 2017-2020 hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2018 arvioinnissa painopistealueena on ollut kunnanhallituksen alaiset tehtävät sekä konsernin tavoitteet ja niiden toteutuminen.

Jokaiseen tarkastuslautakunnan kokoukseen on kutsuttu kunnanjohtaja selvittämään ajankohtaisia kunnan toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Jokaisessa kokouksessa on ollut myös yksi tai useampi arviointiteema. Jokaisessa kokouksessa tarkastuslautakunta on saanut raportin talouden tasapainottamissuunnitelman toteutumisesta.

Kunnanjohtajan lisäksi arviointivuoden aikana kokouksissa on ollut kuultavana vs. rakennuspäällikkö, vanhuspalvelujohtaja, talousasiantuntija, talous- ja hallintopäällikkö ja vapaa-aikasihteeri.

Tarkastuslautakunta on saanut selvityksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kunnan toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Viranhaltijoiden täytettäväksi on annettu arviointilomake, joka on liitteineen toimitettu ennen kokousta tarkastuslautakunnan jäsenille.

Osana arviointityötä tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta on sopinut, että kaikki jäsenet seuraavat kaikkien toimielinten päätöksiä.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TULOKSELLISUUDEN JA TARJOITUKSEN- MUKAISUUDEN ARVIOINTI

Talouden tasapainotuksen toteutuminen

Mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on tarkastuslautakunnan tehtävänä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Jämijärven kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää 1,1M€ (1,9M€).

Siirtymäsäännöksestä ja erityisen alijäämäisen kunnan statuksesta johtuen taseessa oleva alijäämä tulee olla katettuna vuoteen 2022 mennessä.

Tarkastuslautakunta on kokouksensa yhteydessä saanut selvityksiä talouden tasapainottamiseksi tehdyn suunnitelman toteutumisesta.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KunL 115§). Kunnanhallitus on tasekirjan sivulla 31-32 todennut, että vuonna 2018 voimassa ollut taloussuunnitelma on toteutunut ennakoitua paremmin. Merkittävänä tekijänä on tuotu esille mm. kertaluonteiset myyntivoitot maa-alueiden ja osakkeiden myynnistä, yhteensä noin 0,5M€. Posan ja SHP:n laskutus jäi myös alle arvion yhteensä noin 0,5M€.

Kunnanhallitus toteaa, että taloussuunnitelman 2018-2020 mukaan taseessa olevat alijäämät saadaan katettua vuoden 2021 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että talouden tasapainotus on toteutunut ennakoitua paremmin tilikaudella 2018.

Tarkastuslautakunta toteaa, että suunnitelma alijäämien kattamiseksi on riittävä mutta korostaa konkreettisten ja realististen perusteiden esittämisen merkitystä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on selvittänyt toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sivistystoimen ja teknisen toimen kuulemisissa.

Tarkastuslautakunnan saamien selvitysten mukaan eri hallintokuntien toiminta on olennaisilta osin ollut kunnanvaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaista.

Toiminnan tuloksellisuus ja tarkoituksenmukaisuus:

Tarkastuslautakunta on vuoden 2017 arviointikertomuksessa kiinnittänyt huomiota johtamiseen ja kehittämiseen sekä koko työyhteisön työhyvinvointiin liittyviin asioihin. Nämä teemat ovat olleet ajankohtaisia myös vuoden 2018 arviointityössä.

Tarkastuslautakunta on arviointivuoden aikana käsitellyt henkilöstöhallintoon liittyviä asioita. Hyvällä johtamisella ja henkilöstöhallinnolla on selkeä yhteys toiminnan tuloksellisuuteen ja resurssien tarkoituksen mukaiseen käyttämiseen.

Tarkastuslautakunta kiinnittää kunnanhallituksen huomiota sen vastuuseen mahdollisimman hyvän henkilöstöhallinnon toteutumisesta. Hyvä henkilöstöhallinto on koko työyhteisön oikeus.

Tarkastuslautakunta on keskustellut johtavien viranhaltijoiden tehtävistä ja niissä mahdollisesti tapahtuvista muutoksista. Tarkastuslautakunta kiinnittää kunnanhallituksen huomiota sen velvollisuuteen hyvissä ajoin valmistella tarvittavat päätökset. Tehtävät päätökset tulee olla yhtenevät kunnanvaltuuston päättämien linjausten kanssa.

Vuoden 2017 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota riittävään kiinteistöjen kuntoon liittyvään riskienhallintaan. Myös tämä teema on ollut ajankohtainen vuoden 2018 arviointityössä.

Kunnan omistamat kiinteistöt muodostavat merkittävän osan kunnan omaisuudesta. Tarkastuslautakunta kiinnittää kunnanhallituksen huomiota siihen, että se vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Tarkastuslautakunta korostaa suunnitelmallisuuden merkitystä kiinteistöjen ja verkostojen hoidossa.

Koko kuntaa koskevat taloudelliset tavoitteet

Kunnan vuosikate oli 682t€, joka on 325t€ enemmän kuin talousarviossa. Tilikauden tulos oli 741t€, joka oli myös tilikauden ylijäämä. Talousarviossa ylijäämä oli 409t€. Näiden tunnuslukujen osalta kunnanvaltuuston asettamat taloudelliset tavoitteet voidaan katsoa toteutuneen.

Investointimenot olivat 326t€, toteutuma 98,7 %. Investointien osalta kunnanvaltuuston asettamien taloudellisten tavoitteiden voidaan katsoa toteutuneen.

Kunnan omavaraisuusaste oli 28 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 52 %.

Kuntakonserni

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa kuntakonsernia koskevista olennaisista tapahtumista sekä kuntakonsernin valvonnan järjestämisestä.

Kuntakonsernin vuosikate oli 837t€. Tilikauden ylijäämä oli 691t€ ja konsernin kertynyt alijäämä 1 158€/asukas. Investointimenot olivat 650t€ ja toiminnan ja investointien rahavirta 704t€.

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilin-

päätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa (KunL 1185).

YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2018 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle KuntaL 121.55 mukainen lausunto. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa tässä arviointikertomuksessa alleviivattuihin asioihin.

Jämijärvellä 23.5.2019

Erkki Rudenberg-
puheenjohtaja

Hannu Rajakallio

Rainer Rajamäki

Leena Koivunen